

Vägtrafikskador

1998

TK1004

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Transporter och kommunikationer, Vägtrafik

A.2 Statistikområde

Trafikolyckor

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: Statens Institut för KommunikationsAnalys

Kontaktperson: Mats Sonefors

Telefon: 08-506 206 72

Telefax: 08-506 206 10

e-post: mats.sonefors@sika-institute.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)

Kontaktperson: Anna Warnemo

Telefon: 08-506 942 56

Telefax: 08-506 945 18

e-post: anna.warnemo@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Polisen redovisar uppgifter på särskild blankett och i övrigt i former som anges i SFS 1986:454. För att utöka informationen om trafikanter och fordon inhämtas kompletterande data via samkörningar med uppgifter från andra register. Hit hör: Befolkningsregistret, Dödsorsaksregistret, Körkortregistret, Fordonsregistret m fl.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

Uppgifterna är skyddade enligt 9 kap 4 § sekretesslagen SFS 1980:100. Data som gör identifikation möjlig får inte lämnas ut.

Enligt DI-beslut får de framställda statistikregistren behållas i identifierbart

skick i 10 år, med undantag för vissa uppgifter som skall avidentifieras efter 5 år. Därefter skall materialet överlämnas till Riksarkivet. I samband med att systemet och ansvaret för den officiella statistiken lades om (SFS 1992:1668, SFS 1994:1108 och SFS 1995:1061) övergick statistik- och registeransvar till SIKa. En särskild förordning (SFS 1995:1060) anvisar föreskrifter för registret avseende trafikolycksstatistik.

A.9 EU-reglering

EU-reglering finns ej.

A.10 Syfte och historik

Statistiken ska redovisa vägtrafikolyckorna i syfte att beskriva trafiksäkerheten och dess utveckling och för att analysera problem samt åtgärder och dess effekter. Statistik har i praktiken producerats sedan 1935, baserad på uppgifter från polisen om trafikolyckor med personskada, vilka inhämtas i samband med trafikmålsutredning.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används inom trafiksäkerhetsarbetet, forskning och utredning, samt inom utbildnings- och informationsarbete. Användare är bland annat departement, riksdagens trafikutskott, Vägverket, Väg- och Transportforskningsinstitutet (VTI), de tekniska högskolorna, försäkringsbolagen, NTF, bilindustrin och media.

A.12 Uppläggning och genomförande

Trafikolycksstatistiken är en totalundersökning och pågår kontinuerligt året om. Polisen ska på olycksplatsen fylla i ett informationsunderlag om när, var och hur olyckan inträffat. Vidare fylls variabler som hastighet, vägtyp, väderleksförhållanden och trafikmiljö i. Dessa uppgifter kodas sedan hos regionernas vägverk.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Vägtrafikolyckor på de svenska vägarna.

1.1.1 Objekt och population

I statistiken redovisas följande populationer:

- polisrapporterade vägtrafikolyckor med personskada
- dödade och skadade personer vid polisrapporterade vägtrafikolyckor med personskada
- inblandade trafikelement i polisrapporterade vägtrafikolyckor med personskada
- förare av motorfordon i polisrapporterade vägtrafikolyckor med personskada

1.1.2 Variabler

Personvariabler: Personnummer, förare/passagerare, typ av personskada, misstänkt alkoholpåverkan

Variabler för trafikelement: Trafikelement, registreringsnummer, övningskörning (trafikskola / privat), inblandade fordon, olyckstyp,

Väg- och Trafikvariabler: Vägnummer, högsta tillåtna hastighet, vägtyp, trafikantvisningar, trafikreglering, trafiksignaler, väderleksförhållanden, väglag, trafikmiljö, ljusförhållanden, gatu-/vägbelysning

Från Befolknings- och körkortsregistren inhämtas kompletterande uppgifter om inblandade personer och från Fordonsregistret kompletterande uppgifter om inblandade fordon. Uppgifter om medicinsk dödsorsak hämtas från Dödsorsaksregistret.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiska mått är aggregat, antal och medelvärden.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisningsgrupper är bl.a. olyckstyp, tidpunkt, fordonstyp, trafikantkategori, trafikmiljö och skadeföljd.

1.1.5 Referenstider

Statistiken omfattar trafikolyckor som inträffat under redovisningsåret och från och med 1997 oberoende av när de rapporterats av polisen. (Tidigare år omfattar olyckor som rapporterats av polisen t o m 60:e dagen efter olycksdagen.) Statistiken över dödade personer omfattar personer som avlidit inom 30 dagar efter olyckan, medan statistiken över skadade personer omfattar personer som skadats vid olyckstillfället.

1.2 Fullständighet

Alla personer som skadats i en trafikolycka ingår. Föraren för alla fordon som varit inblandade i en olycka anges, även om de inte fått någon personskada.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken omfattar endast polisrapporterade vägtrafikolyckor. Detta medför en klar undertäckning av det totala antalet inträffade personskadeolyckor. Vidare varierar rapporteringsbenägenheten mellan polisdistrikt och så även möjligheten att klassificera skadegrad på olycksinblandade personer.

2.2 Osäkerhetskällor

Undertäckning av totala antalet olyckor då endast de polisrapporterade trafikolyckorna ingår, minnesfel,

2.2.1 Urval

Totalundersökning, se 2.1

2.2.2 Ramtäckning

Täckningen i förhållande till totala antalet trafikskadade personer är svår att uppskatta, troligtvis rör det sig om endast 35-50%. Täckningen varierar mellan trafikantgrupper och är sämst för mopedister och cyklister, i storleksordningen 15-30%.

2.2.3 Mätning

Se 2.1

2.2.4 Svartsbortfall

Se 2.1

2.2.5 Bearbetning

Insamlade uppgifter granskas manuellt. Dublettkontroller och logiska kontroller samt samkörningskontroller mot andra register görs.

2.2.6 Modellantaganden

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Insamlingen av polisrapporterade vägtrafikolyckor samlas in löpande under året. Rapporter publiceras årligen.

3.2 Framställningstid

Efter korrigeringar och samkörningar av olycksstatistiken på årsbasis upprättas den definitiva statistiken som är tillgänglig inom fem månader efter redovisningsårets slut.

3.3 Punktlighet

På grund av problem som uppstått vid omläggning av dataregistrering av statistiken fr.o.m. år 1997 har publiceringen försenats ca 1 år. År 2000 beräknas den definitiva statistiken bli färdig i tid.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Omläggningar av statistiken har skett vid flera tillfällen. 1966 genomfördes den mest genomgripande av skade- och olyckstypsklassificeringarna, varför uppgifter om antalet svårt och lindrigt skadade personer ej är jämförbara med uppgifter från tidigare år.

Fr.o.m. 1985 görs samkörningar med olika register för komplettering av uppgifter om bl.a. fordon och inblandade personer. Motsvarande uppgifter saknas för tidigare år.

Från och med 1997 kodar, olyckstypklassificerar och dataregistrerar Vägverket personskadeolyckorna som polisen sänder till Vägverket. Detta innebär vissa skillnader mot tidigare år i bedömningen av olyckstypklassificeringen och den referenstid som olyckan hänför sig till.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

- Hopkoppling av trafikolycksstatistiken ger mått på risker i trafiken.
- Hopkoppling av slutenvårdsregister ger mått på skadade trafikanter som både sjukvården och polisen känner till.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras i årsboken Vägtrafikskador 1998 (ca 100 sidor) Årsboken kostar 170 kr, inkl. moms. Publikationen kan beställas från SCB, Publikationstjänsten, 701 89 ÖREBRO, telefon 019-17 68 00, fax 019-17 64 44, e-post: publ@scb.se Publikationerna kan också beställas i bokhandeln eller köpas i SCB:s statistikbutiker, Karlavägen 100 i Stockholm och Klostergatan 23 i Örebro.

Uppgifter publiceras dessutom i SCB:s Statistisk årsbok, i SIKA:s skrifter SIKA kommunikationer och SIKA Observationer samt i SIKA:s statistikdatabas på internet (www.sika-institute.se).

5.2 Presentation

Statistiken redovisas i rapporter med text, diagram och tabeller.

5.3 Dokumentation

Dokumentation kommer att ske i enlighet med SCBDOK.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB förvarar primärmaterial i tillgängligt skick på datamedium. På uppdrag genomför SCB bearbetningar på avidentifierat material.

5.5 Upplysningstjänster

SCB, SIKA och Vägverket svarar på frågor om Trafikolycksfallsstatistiken.